

Vlasta

Jako příklad mi dovoluňte uvést Vlastu, jednu z mých studentek, která před několika lety začala úplně „od nuly“, avšak v současné době ovládá angličtinu již natolik dobře, že nemá problém se v běžném každodenním životě s kýmkoliv a v podstatě o čemkoliv anglicky bavit. V jejím projevu jsou však určité věci, s kterými se jí nedaří pohnout. Ve chvíli, kdy daná situace nastane, přičemž jsou to stále dokola ty samé několikrát probírané a vysvětlované záležitosti, a Vlasta si nemůže vzpomenout nebo použije nevhodný výraz, splete se apod., vždy vítězoslavně prohlásí: „*A je to tady!*“, načež vesele dodá něco jako:

„*Vždyť to pořád říkám, že table dvě slovíčka si vždycky spletu.*“

„*Na tohle slovo si nikdy nevzpomenou, a když už, tak ho aspoň špatně vyslovím.*“

„*Tuhle gramatiku já prostě nikdy nepochopím.*“

„*V tomhle udělám pokaždé chybu.*“

Skutečnost, že se nám jednou, dvakrát, desetkrát či vícekrát nepodaří si vzpomenout na určitý výraz nebo že ve spontánním projevu použijeme nevhodnou předložku, nestandardní slovní spojení a podobně, je zcela normální projev procesu učení se. Rozhodně to neznamená, že by člověk nemohl v dané situaci uspět příště. Vzpomeňme si na malé děti, kolik času, trpělivosti a odhodlání potřebují, aby v určité činnosti podali žádoucí výkon. Kolikrát musí slyšet jedno jediné slovo, než ho alespoň nějakým způsobem dokážou vyslovit. Kolik rozechvělých krůčků končících pádem mají za sebou ve chvíli, kdy začnou s trochou jistoty bez pomoci rodičů samy chodit. Nikdy jsem to nepočítal, ale na základě zkušeností se svými vlastními dětmi mohu s jistotou říci, že to nejsou desítky, možná ani stovky, ale mnohem a mnohem více odhodlaných pokusů dosáhnout vytouženého cíle. A co žák, kterého *hlas věčného pochybovače* přesvědčil o tom, že v něčem vždy udělá chybu – kolikrát tuto chybu skutečně udělal? Někdo možná třikrát, pětkrát, jiný desetkrát, další dvacetkrát, rozhodně však ani jeden z nich nepochybil stokrát či vícekrát.

celkově prospívají, zdravě rostou, reprodukují se a v mnoha případech se také samy stávají šířiteli životadárné energie.

Jak setrvat v pozitivní oblasti učení se

Takže pokud chceme setrvat (případně přejeme-li si to pro naše děti) v blízkosti zdroje životadárné energie, jinými slovy v tzv. *pozitivní oblasti učení se*, hledejme takové učitele, lektory a školy, kteří se řídí doporučeními popsannými dále v této kapitole. A jsme-li my sami učitelé, lektoři nebo vzdělavatelé obecně, nechme se jimi inspirovat a vést. Nejedná se samozřejmě o vyčerpávající seznam a na pořadí jednotlivých doporučení nezáleží, neboť byla seřazena zcela náhodně. Vždyť to, že u určitých žáků dosáhneme lepších výsledků důrazem pouze na některá, ještě neznamena, že by snad byla ostatním nadřazena. Pro *setrvání v pozitivní oblasti učení se* jsou důležitá všechna a úplné zanedbání či opomenutí byť i jednoho z nich nás může velmi rychle vrhnout na negativní stranu pomyslného spektra.

Doporučení první:

Zaměřme se na to, co žáka skutečně zajímá

Zaměřme se od samého počátku vzdělávacího procesu na to, co žáka skutečně zajímá, co ho baví. K tomu je nutné důkladně jej poznat. Toho dosáhneme pouze v případě, že se o něj, respektive o všechny své žáky, neustále zajímáme. Zároveň mějme na paměti, že pracujeme s *pozitivní oblastí učení se*. Veškeré naše úsilí, nápady, podněty a s tím související akce musí být tedy zaměřeny do *pozitivní oblasti* a zároveň z ní musí vycházet. To znamená, že děláme například vše pro to, aby si studenti naše společné lekce maximálně užívali. Snažit se vytvářet prostředí, které by studenty *nenudilo, neodrazovalo, neznechucovalo* a podobně, není v souladu s naším doporučením, jelikož vychází z *oblasti negativní* s cílem dostat se někam na pomezí mezi obě strany předkládaného spektra.

Škola, učitelé, lektoři a rodiče jsou tu pro své žáky, pro své děti, a žák i dítě to musí cítit. Musí vnímat *pozitivní zájem*, který je sám o sobě energizující, a každý, komu se jej dostává, díky němu doslova vzkvátá.

Doporučení třetí: Nepoužívejme slovo „chyba“

Nepoužívejme slovo „chyba“. Do *pozitivní oblasti učení se* tento výraz nepatří. Vyžaduje-li to situace – a mohu vás ujistit, že v mnoha případech, kdy učitelé do projevu žáka v jakékoliv podobě zasahují, to tak není – snažme se vždy použít konstruktivní, popisnou a pokud možno nehodnotící zpětnou vazbu. Takže pokud žák udělá ve svém projevu „chybu“ a řekne dejme tomu „*I go to home*“ namísto standardního „*I go home*“, neopravujeme jej, nýbrž záměrně rozvineme konverzaci směrem, v němž sám nejlépe několikrát vždy s nenápadným důrazem použijeme *správné* „*I go home*“, přičemž se žáka snažíme nenápadně přimět dané slovní spojení v navazující konverzaci, opět nejlépe několikrát, použít. Jednoduše řečeno, žák opakuje to, co právě slyšel.

Další možností, která se zde nabízí, je přirovnání k jazyku českému či přímý překlad do češtiny. Žákovi jednoduše sdělíme, že řekl: „*Já - chodím - do - domů*“, „*I - go - to - home*“. Pokud to je to, co skutečně zamýšlel, pak „fajn, žádný problém“. Většina mých žáků, ale okamžitě pochopí, že „*to*“, v českém překladu v daném případě „*do*“, je tam navíc. Vědomi si této podobnosti s češtinou, následně použijí: „*I go home*“, „*Já chodím domů*“.

„*Já - chodím - do - domů*“

„*I - go - to - home*“

„*Já - chodím - domů*“

„*I - go - home*“

Jako názorný příklad z každodenní praxe může posloužit následující situace, jež se udála na jedné z mých nedávných hodin.

Aneta

Studentka Aneta se mi snažila sdělit, že její manžel byl minulý týden nemocný. K vyjádření této skutečnosti pronesla bez zaváhání:

„*My husband were ill last week.*“

individuálních lekcích a podobně, kde je na jedné straně vždy přítomen *žák* a na straně druhé učitel, lektor či škola neboli *vzdělavatel*. Vzhledem k tomu budou všechny dále uvedené zásady vždy představeny ve dvou zněních. První formulace se bude týkat žáka, neboť on je tím hlavním a jediným důvodem, proč školy, učitelé a lektoři všech možných typů existují. A druhá, což už jste asi logicky odvodili, bude určena právě pro námi zmíněné vzdělavatele.

Zásada první: **Poznání cíle**

Zásadu první – a dle mého názoru také nejdůležitější – si stanovíme dříve, než se do problematiky podobnosti angličtiny s češtinou ponoříme hlouběji, neboť hraje ve vzdělávacím procesu rozhodující roli bez ohledu na jakýkoliv vzájemný vztah obou jazyků. Zároveň je její dodržení nezbytným předpokladem, abychom mohli v *hledání podobností* pokračovat námi předkládaným způsobem.

Vraťme se nyní o několik řádků zpět, na místo, kde jsme se zmiňovali, proč se většina z nás angličtinu vlastně učí, a zamysleme se společně, zdali je to:

- proto, že se toužíme stát jazykovědci, špičkovými tlumočníky či učiteli anglického jazyka.
- kvůli schopnosti porozumět anglickému textu, ať již se jedná o knihu, novinový článek, popisek vztahující se k určitému výrobku, nebo jinou formu písemného sdělení.
- z důvodu, že se zkrátka chceme dorozumět s druhými lidmi, kteří naši mateřskou řeč neovládají a s nimiž se můžeme setkat na dovolené v zahraničí, na služebních cestách, v zaměstnání, na internetu a podobně.

Zásada číslo 1 ve znění pro žáka: *Ujasni si a následně si vždy pamatuj svůj cíl – proč se angličtinu učíš, čeho chceš jejím studiem dosáhnout – a poděl se o něj se svým vzdělavatelem, učitelem, lektorem a nejbližším okolím.*

Nedělejme z angličtiny vědu

Dušan Žiška

155x227 mm

obálka

108 stran

V2

978-80-88298-23-6

187,- Kč

KOUPIT

Jak ovládnout angličtinu bez složitých pouček, definic a bezmyslenkovitého biflování, převážně na základě toho, co již dávno znáte a zcela automaticky používáte v češtině?

Náš mozek se nejlépe učí ve chvíli, kdy může nové informace zařadit a navázat na známé vzorce. K tomu je důležité odhalit, kde se nachází ona skutečná síla přirozeného učení se, která uvádí celý proces vsřebávání nových poznatků do pohybu. Využijte toho, co se už mnoha studentům osvědčilo a podívejte se, jak můžete nové vědomosti v podstatě ihned a kdekoliv použít k prolomení svého věčného začátečnictví! Mezi češtinou a angličtinou existují podobnosti, díky kterým máte konečně možnost překonat staré bloky a naučit se bez obav a plynule mluvit.

Ve škole o mně tvrdili, že nejsem na jazyky. Avšak právě díky angličtině jsem já, suchozemec z Čech, vyplul pod britskou vlajkou na širé moře, potkal svou milovanou ženu, našel ve Spojených státech lékaře, který vyléčil naše nemocné dítě, tlumočil stovky akcí u nás i v zahraničí a poznal tisíce úžasných lidí – mých žáků a žákyň angličtiny.

Dušan Žiška